

Bewindsliedenoverleg van 19/09/2003

Gemeenschappelijke verklaring van de Nederlandse en Vlaamse bewindslieden bijeen te Antwerpen op 19 september 2003

De bewindslieden herinneren aan de afspraken die op 4 maart 2002 te Vlissingen werden overeengekomen en vastgelegd in

- het eerste vervolgmemoirandum inzake de onderlinge samenwerking ten aanzien van het Schelde-estuarium, alsmede
- het memorandum met betrekking tot de onderlinge samenwerking ten aanzien van de reductie van de veiligheidsrisico's van het transport van gevaarlijke stoffen over de Beneden-Zeeschelde en de Westerschelde.

Dit bewindsliedenoverleg kadert in de afspraken die in het Memorandum werden gemaakt om elkaar minstens eenmaal per jaar te ontmoeten om de vooruitgang van de afspraken in hun geheel te evalueren.

1. Over de aanpak van de Ontwikkelingsschets

De bewindslieden stellen met voldoening vast:

- dat, onder de leiding van de Technische Scheldec commissie, de gezamenlijke ambtelijke projectorganisatie, ProSes, is ingesteld en inmiddels ten volle operationeel is;
- dat deze projectorganisatie de opdracht voor het uitvoeren van onderbouwende studies, met name een Strategische Milieueffectenrapportage en een Maatschappelijke Kosten-batenanalyse ter uitwerking van een Ontwikkelingsschets 2010, met voortvarendheid heeft aangevat, met inbegrip van de voorbereiding van een Natuurontwikkelingsplan dat meegenomen moet worden bij deze studies;
- dat inmiddels onder de deskundige leiding van de heren Hendriks en Baldewijns, een "Overleg Adviserende Partijen" (OAP), waaraan de verschillende belanghebbende actoren en relevante maatschappelijke groeperingen deelnemen, werd ingesteld en de werkzaamheden heeft aangevat op basis van onderling aanvaarde spelregels;
- dat eveneens een "Adviserend Overleg Schelde", waarin de meest betrokken administraties en departementen alsook vertegenwoordigers van de provinciale overheden zitting hebben, werd ingesteld en eveneens de werkzaamheden heeft aangevat.

Ondanks de lichte vertraging die is opgetreden bij de aanvang van het proces blijven de bewindslieden bijzonder belang hechten aan het nakomen van de termijnen die zij in het Memorandum hebben afgesproken. Zij wensen uitdrukkelijk dat de termijn van de politieke besluitvorming over de Ontwikkelingsschets 2010, te weten tegen december 2004, ook wordt gehaald. Deze besluitvorming zal zich primair richten op de beoordeling van nut en noodzaak van de in de Ontwikkelingsschets aangedragen projecten.

Kennisnemend van de rapportage met de geraamde vooruitzichten voor het verder procedureverloop na het tot stand komen van de Ontwikkelingsschets, stellen zij voor de conclusies hiervan te bespreken in het OAP. Zij engageren zich om, aansluitend op de politieke besluitvorming, onmiddellijk over te gaan tot:

- het opstarten van het vervoltraject dat nodig is om te komen tot de feitelijke uitvoering van de op basis van de Ontwikkelingsschets geselecteerde projecten;
- het aanvatten van onderhandelingen over een verdrag tussen Nederland en Vlaanderen. Zij vragen de Technische Scheldec commissie de terzake gedane uitwerkingsvoorstellen met voortvarendheid uitvoering te geven.

Zij verwelkomen de Probleemstelling, die door ProSes, in samenwerking met een aantal betrokken organisaties werd opgesteld en waarover het Overleg Adviserende Partijen een positief advies heeft uitgebracht en zien deze als een uitstekende basis voor het verdere werk aan de Ontwikkelingsschets.

Zij benadrukken het belang van een actieve inbreng van de adviserende partijen en het streven om binnen het OAP te komen tot unanieme adviezen.

Zij constateren met voldoening dat om invulling te geven aan het streefbeeld en om tegemoet te komen aan de Probleemstelling verschillende bouwstenen zijn en worden geleverd op het gebied van veiligheid, toegankelijkheid en natuurlijkheid. Zij gaan akkoord met het verrichten van nader onderzoek naar de effecten van potentiële maatregelen ten behoeve van natuurherstel en natuurontwikkeling die passen binnen het integrale

karakter van de Ontwikkelingsschets en de Probleemstelling. Zonder daarmee vooruit te lopen op de later daarover te nemen beslissingen, onderschrijven zij het belang van nader onderzoek van de verschillende opties, waaronder ontpolderen. Zij dagen de regionale partijen uit om binnen het OAP zelf actief inbreng te leveren ten behoeve van de invulling van het streefbeeld die zowel doeltreffend al maatschappelijk acceptabel is.

2. Over de verdergaande samenwerking

De bewindslieden scharen zich achter de doelstelling van de toekomstige Nederlands-Vlaamse samenwerking zoals geformuleerd door de Technische Scheldecommissie, meer in het bijzonder: het beleid en beheer van het Schelde-estuarium is in 2030 tussen Nederland en Vlaanderen afgestemd; deze samenwerking zal waken over de instandhouding van de fysieke kenmerken van het Schelde-estuarium en de integraliteit van de onderwerpen die op het estuarium van toepassing zijn. Veiligheid, toegankelijkheid, natuurlijkheid, landbouw, visserij en recreatie worden op een evenwichtige manier duurzaam op elkaar afgestemd door een hiertoe voorbestemd transparant samenwerkingsverband.

Bovenop de uitgangspunten die de bewindslieden reeds in het Memorandum van Vlissingen hebben vastgelegd, zullen de navolgende uitgangspunten de samenwerking kenmerken:

- Een eenvoudige en transparante structuur;
- Respect voor de inspraakprocedures bij het besluitvormingsproces;
- Correct invulling geven aan alle Europees-rechtelijke en andere internationale verplichtingen;
- Inpassing in het systeem van stroomgebiedbeheer in Nederland en Vlaanderen;
- Kostenefficiëntie bij de werking van de samenwerkingsstructuur.

De bewindslieden dragen de Technische Scheldecommissie op, deze uitgangspunten verder uit te werken en hiervoor een maatschappelijk draagvlak te verkrijgen, zodat de toekomstige samenwerking tijdens het volgende bewindsliedenoverleg kan worden vastgesteld.

3. Over de samenwerking tussen de Scheldehavens

De bewindslieden hechten eveneens bijzonder belang aan het tot stand komen van een structurele en permanente samenwerking tussen de Scheldehavens en zijn verheugd vast te stellen dat deze, ingaand op de uitnodiging geformuleerd in het Memorandum, reeds tussen de havenbesturen onderlinge afspraken zijn gemaakt om tot overeenstemming te komen over samenwerking in verschillende beleidsdomeinen die de havens aanbelangen. Zij nodigen de havenautoriteiten uit om in dit verband gezamenlijk na te denken over een toekomstvisie op de langere termijn, waarbij aandacht zou kunnen worden besteed aan de mogelijkheden om een bijdrage te leveren aan een efficiënte beheersing van de goederenstromen in het estuarium en het hinterland en een meer efficiënte en veiligere nautische dienstverlening, met respect voor de ecologische waarden van het estuarium.

4. Over het Nautisch beheer en de loodsdiensten in het Scheldegebied

De bewindslieden stellen met tevredenheid vast dat sinds begin 2003 door Vlaanderen en Nederland via intensieve samenwerking tussen de nautische beheerders vorm wordt gegeven aan het Gemeenschappelijk Nautisch Beheer, en dat dit o.a. heeft geleid tot het instellen van een Vlaams/Nederlandse Nautische Adviesraad. Met voldoening stellen zij voorts vast dat met instemming van de Permanente Commissie van Toezicht op de Scheldevaart een aantal nautische maatregelen is getroffen ter verhoging van de veiligheid van de scheepvaart. Zij zien met belangstelling uit naar de nadere voorstellen van de Permanente Commissie t.a.v. de juridische en verdragsrechtelijke implementatie van het Gemeenschappelijk Nautisch Beheer, waarvoor al veel voorbereidend werk is verricht.

De bewindslieden constateren met genoegen dat ook t.a.v. de andere nautische dossiers, t.w. de ontkoppeling van de loodsgeldtarieven en de samenwerking loodsdiensten, wezenlijke vorderingen worden gemaakt. Op verzoek van de Permanente Commissie van Toezicht op de Scheldevaart zal, in het kader van reeds ontwikkelde publiekrechtelijke en privaatrechtelijke uitgangspunten, door de Vlaamse en Nederlandse loodsdiensten voor het eind van dit jaar een samenwerkingsvoorstel worden gedaan voor een doelmatige en kostenefficiënte dienstverlening.

Voor wat betreft de ontkoppeling van de loodsgelden voor de vaart op Rotterdam en de Scheldevaart is nadere invulling gegeven aan de afspraak in het Memorandum van Vlissingen van 4 maart 2002 om per 1 januari 2008 de betreffende loodstarieven volledig te ontkoppelen. Dit zal gebeuren door in de komende jaren geleidelijk naar deze situatie toe te werken, via een inmiddels door de Permanente Commissie overeengekomen

ontkoppelingsscenario, waarin de jaarlijks toelaatbare divergentie tussen het Rotterdamse en Vlaamse tarief is weergegeven.

De ontkoppelingsafspraken zullen in een tussen Nederland en Vlaanderen te sluiten Memorandum van Overeenstemming worden neergelegd en jaarlijks in een verdrag worden geformaliseerd.

5. Over het juridisch team

De bewindslieden hebben geconstateerd, dat het juridisch team, dat is opgericht op grond van het Memorandum van Vlissingen, zijn werkzaamheden met name heeft gericht op de in de voorgaande paragraaf genoemde juridische en verdragsrechtelijke formalisering van het gemeenschappelijk nautisch beheer en de ontkoppeling van de loodsgeldtarieven. Zij hebben met voldoening geconstateerd, dat in deze dossiers voortgang is geboekt.

6. Over de nautische toegankelijkheid van de Kanaalzone Gent - Terneuzen

De bewindslieden nemen kennis van het tijdspad voor de verdere procedure met betrekking tot de maritieme toegankelijkheid van het Kanaal Gent-Terneuzen en verzoeken de Commissaris van de Koningin in de provincie Zeeland en de Gouverneur van de provincie van Oost-Vlaanderen de leiding te nemen van een grensoverschrijdende overleggroep om de verdere aanpak van dit dossier en de daarmee samenhangende infrastructurele aspecten te begeleiden in samenwerking met de wederzijdse bevoegde administraties en de havenbedrijven van Gent en Zeeland Seaports. De bewindslieden verzoeken de heer Commissaris der Koningin en de heer gouverneur hierover tijdens het eerstvolgende overleg over de voortgang van hun werkzaamheden te rapporteren.

De bewindslieden komen overeen dat de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie het initiatief zal nemen voor het aanknopen van formele gesprekken voor de vervanging van de basculebruggen over de Westsluis te Terneuzen.

7. Over het Memorandum van de externe veiligheid

De bewindslieden bevestigen de doelen en de gemaakte afspraken in het veiligheidsmemorandum van Vlissingen. Zij stellen met voldoening vast dat de inspanningen van de Commissaris van de Koningin in de provincie Zeeland en de Gouverneur van de provincie Antwerpen, en de inzet van de beide betrokken bedrijven reeds hebben geleid tot een aanzienlijke reductie van ammoniaktransporten in de Westerschelde zeewaarts van Terneuzen. Zij nemen met tevredenheid kennis van de voortgang van het onderzoek ter actualisering van de veiligheidsrisico's van het transport over de (Wester)schelde. Zij kijken met belangstelling uit naar de resultaten van dit onderzoek, opdat in de eerste helft van 2004 vastgesteld kan worden in hoeverre de reeds geplande maatregelen afdoende zijn. Voorts juichen zij toe dat gewerkt wordt aan een gemeenschappelijk Vlaams-Nederlands rampbestrijdingsplan voor de scheepvaart op de Westerschelde en Beneden-Zeeschelde.

8. Slotwoord

De bewindslieden geven de Technische Scheldec commissie de opdracht om hun inspanningen met betrekking tot de uitvoering van het Memorandum onverdroten verder te zetten ten einde tijdig te komen tot een maatschappelijk gedragen Ontwikkelingsschets.

Aan de PC wordt verzocht om met kracht voort te gaan op het pad van de nautische samenwerking.

9. Maasaangelegenheden

Hoewel de maasaangelegenheden niet behoren tot de afspraken die in de beide voornoemde Memoranda werden vastgelegd, maken de bewindslieden van de gelegenheid gebruik om hierover tevens concrete afspraken te maken.

Zij spreken af, zich in te zetten voor een betere structurering van de Vlaams-Nederlandse samenwerking met betrekking tot de Maas, in het bijzonder de Gemeenschappelijke Maas. Daartoe zal op korte termijn een nieuw overkoepelend overlegorgaan voor de integrale samenwerking van de verschillende sectoren en niveau's worden ingesteld. Daarmee wensen de bewindslieden ook een goede uitvoering te geven aan de verplichting tot samenwerking bij het onderzoek en de ontwikkeling van de Gemeenschappelijke Maas, zoals vastgelegd in artikel 4 van het Vlaams-Nederlandse Maasafvoeroverdrag van 17 januari 1995.